

Samarbete

Vid en kurs för brandbefäl inträffade för kort tid sedan en episod, som inte helt kan förbigås. Ortens polischef, för övrigt själv ordförande i brandstyrelsen, inskred tämligen uppseendeväckande under övningen, som pågick på en mindre gata i samhället och förbjöd att "trafiken avstängdes" endast för en brandövning. Denna bristande förståelse för varandra myndigheterna emellan är synnerligen beklaglig.

Man tycker, att när hela världen har stått i brand, och den eviga freden av allt att döma endast är en utopi, då borde myndigheterna i ett litet land som vårt kunna hålla ihop. Man kommer ingenstans utan sammanhållning, samarbete och förståelse för varandras uppgifter. Det finnes visserligen ett gammalt ordspråk, som säger "Ensam är stark", men den uppfattningen får nog tillämpas med omdöme.

Man får inte vara så där ängsligt rädd om den egna värdigheten, att man till varje pris skall demonstrera densamma, även om man har formellt aldrig så rätt. Ett litet ord i all vänlighet kan reda upp en till synes besvärlig situation, och oftast visar det sig då att ingen av parterna egentligen haft för avsikt träda den andres ära för när. Men utåt gör det ett ogynnsamt intryck när två myndighetspersoner uppträder mot varandra. Utlänningar tala ofta om "Pappers-Sverige" varmed åsyftas vår förkärlek för pappersexercis i det offentliga livet. Det ligger nog en god portion sanning i det omdömet, ty det skall gärna vara papper på allt. Och då ha vi ändå ett så välorganiserat och utbrett telefonnät i vårt land. Man kan faktiskt uträtta en hel del med användande av telefonen. Pruta lite på värdigheten, hjälps åt oberoende av yrkeskategori, gå in för samarbete Niagnar Er själv, Er kår, ja, hela vårt land.

Allan Malmquist.

De stora torvupplagsbränderna i Skåne

Inom mindre än en månads tid inträffade under aug.-sept. tre stora bränder i jätteupplag av torv i Bromölla, Vittsjö och Staffanstorp. På de två förstnämnda platserna kunde elden relativt snabbt begränsas, genom gynnsamma förutsättningar och snabbt lämningsningsarbete, medan branden i Staffanstorp blev mycket svårbemästrad. I alla tre fallen förelåg självantändning, och temperaturstegringar hade långt i förväg konstaterats och bekämpats med vattenbegjutning och mindre omlämningar, varvid dock endast tillfällig lättnad erhållits. Först då elden plötsligt bröt igenom ytskiktet tillkallades yrkesbrandbefäl, varefter ett omfattande släckningsarbete måste organiseras.

I Bromölla bestod torvhögen av 5.000 ton, i Vittsjö av 4.500 ton och i Staffanstorp av 5.000 ton, med ett värde av c:a en kvarts miljon kronor. Torven ansågs emellertid i nuvarande bränslesituation oersättlig. I de två förstnämnda fallen räddades c:a tre fjärdedelar undan skada av eld och vatten, medan i det sistnämnda fallet endast c:a hälften helt undgick brand- eller vattenskada.

Efter önskan av Brandkärstidskrifts red. skall här lämnas en kortfattad redogörelse för begränsningsarbetet vid branden i Staffanstorp.

Den stora torvhögen tillhörde Svenska Sockerfabriks A.-B. och var belägen inom dess fabriksområde i Staffanstorp. Torven var upplagd i en enda stor hög, med en utsträckning av c:a 50×150 m och en höjd av upp till 8 meter. Hela torvupplaget var avsett att användas vid den stundande betkampanjen.

Det egentliga släckningsarbetet organiserades på kvällen den 11 september av länsbrandinspektören och en brandkapten från Malmö. Därvid insattes industribrandkåren, samhällets brandkår och en avdelning från Malmö brandkår med sammanlagt tre motorsprutor och åtta strålar samt 145 man militär för lämpning. Vid detta tillfälle förekom mycket kraftig rökutveckling från ett flertal kratrar inom en tredjedel av torvhögen. På olika delar av torvhögen, särskilt i ytterkanterna, brann den ur högens inre framträngande koloxiden, med karakteristiska blå lågor.

Det stod genast från början klart, att

Branden i Staffanstorp andra dagen. T. v. ett av schakten under utgrävning.

Från branden på Skogatorps mosse
i Vittsjö.

något avsläckande av den brinnande delen icke kunde lyckas, varför den första och viktigaste uppgiften var att förhindra eldens spridning till övriga delar av torvhögen, genom dess klyvande i två delar. Att bestämma på vilka avstånd från eldhärden sådana genombrytningar skall upptagas, visar sig ofta vara svårt. Dels vill man "offra" så litet som möjligt, och dels vill man vara säker på att elden icke hinner förbi, innan schaktet är upptaget. Man måste därför räkna med den tid, som åtgär för ett dylikt arbetes genomförande. I det föreliggande fallet kalkylerades med en tid av ett dygn, medan det sedan visade sig behövas två dygn, för att komma igenom torvhögen, trots att grävmaskiner och transportörer anlätades, förutom den till ett femtiotal man för detta ändamål avdelade arbetsstyrkan.

Redan under det första dygnet nådde elden fram till de schakt, som höll på att upptagas, varför strålar måste sättas in för att hålla elden nere och få bort den besvärande röken. Samtidigt måste elden hållas nere på övriga områden bl. a. med hänsyn till omgivningen. Under de följande dagarna togs därför ytterligare ett par brandkärer i anspråk, så att under ett skede fem brandkärer med åtta motorsprutor voro på platsen och tolv strålar användes. Försök gjordes även att tillföra vatten till det inre av högen, med järnrör med normalkopplingshalvor, med ett antal 8 mm:s hål upptagna nedtill. Trots att dessa rör placerades så nära varandra som sex rör inom tolv

meter, kunde efter fem timmars oavbruten vattentillförsel knappast någon märkbar släckningsverkan konstateras.

Under släckningsarbetet inträffade då och då explosioner i olika delar av den brinnande högen, varvid skakningar uppstod och stickflammor sköt fram. Då torvhögen verkade som en jättstor gasgryta, var risken för koloxidförgiftningar mycket stor. Trots största försiktighet och täta avlösningar, inträffade sju fall av rökförgiftningar, som måste transporteras till sjukhus. Ambulans och rödakorspersonal från Malmö voro under de fyra första dygnen stationerade på platsen.

Genom att torvhögen "undermineras" av elden, förelåg risk att någon skulle råka trampa ned i de kratrar, som då och då uppstod. Vid ett tillfälle inträffade ett sådant olyckstillbud, som såg mycket hotande ut, då en brandman vid utläggande av tippvagnsspår sjönk igenom, men lyckades hålla sig kvar i rälsen.

En åtgärd, som visade sig vara till stor nytta, var upprättandet av en expedition för ledningen av släckningsarbetet. Denna förlades till ett intill torvhögen friliggande skyddsrum, som försågs med bl. a. telefon och skrivmaskin. Här fanns ständigt en repr. för släckningsledaren, en för bolaget samt ambulanspersonal. Till denna central kunde alla rapporter sändas och förfrågningar göras, och därifrån order och rekvisitioner utgå. Här fördes även en rapportlista i kronologisk ordning, som sedan visade sig vara av

Den gamla ångsprutan kom till nytta för
eftersläckningen. Kapten Brandsjö i sam-
tal med sprutskötaren, som första gången
körde sprutan för 35 år sedan.

Skärgårdens brandförsvar

Av riksbrandinspektör Per Lundgren

Skärgårdsbefolkningen har i många avseenden problem att brottas med, som fastlandsbon åtminstone i mycket ringa grad känner till. Förbindelsen med fastlandet är ofta otillfredsställande ordnad, vilket gör, att befolkningen ute i skärgården är hänvisad att klara sig själv i högre grad än fastlandsbon. Då sjukdomsfall inträffa, är det många gånger svårt att inom rimlig tid få den sjuke transporterad till sjukhus eller läkare. Inträffar vådeld, är skärgårdsbon hänvisad till egna resurser, då hjälp från annan ort ej kan erhållas på samma sätt som på fastlandet. Vid den nya brandlagens tillämpning är det därför av synnerlig vikt att noggrant överväga de speciella förhållanden, som äro rådande

i skärgården, innan brandförsvaret därstädes erhåller sin utformning.

I fråga om bebyggelsen är denna huvudsakligen att finna vid fiskelägena. Vägförbindelserna på öarna äro ofta obefintliga eller mycket primitiva. Samfärdsel och transporter sker naturligt nog huvudsakligen sjöledes.

Enär den huvudsakliga bebyggelsen förekommer omedelbart intill stränderna, och då vägförbindelserna på öarna oftast ej tillåta framkomst med motorfordon, kan eldsläckningsfrågan ej lämpligen lösas på samma sätt ute i skärgården som på fastlandet. Av ekonomiska skäl är det otänkbart att inom varje litet fiskelage anskaffa brandredskap av sådan omfattning, att en större brand med

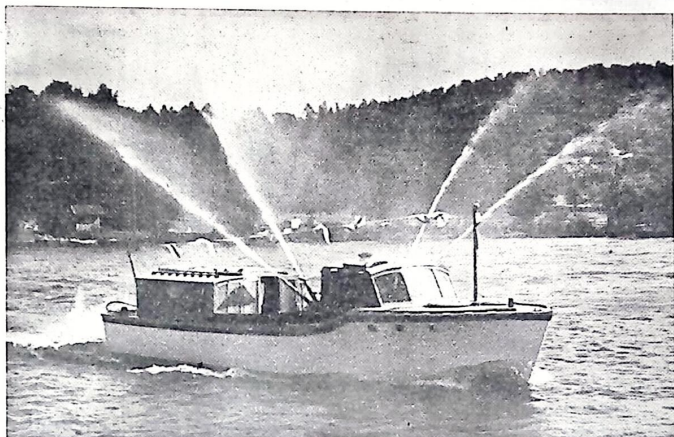
Fr. vänster: Båtens konstruktörer Dr. G. Frostell, ingenjör N. Dazäll och ingenjör R. Östlund samt brandfogden G. Westerman och båtens "Kapten" August Andersson.

värde vid uppgörande av släckningsräkningar m. m.

Först lördagen den 15 sept. på em., efter nära fyra dygns oavbrutet arbete, kunde elden anses begränsad och länsstyrelsens förordnande av släckningsle-

dare upphöra, sedan alla torra och av elden oberörda partier säkrats. Därefter återstår omlämnning och avsläckning av hela den i brand varande delen, vilket torde få pågå till betkampanjens början.

K. B.

Sprutning under gång invigningsdagen.

framgång kan bekämpas. Sådan redskap måste av nämnda skäl bli gemensam för ett relativt stort område. För de enskilda mindre fisklägena kan det förutom den brandredskap, som enligt brandstadgan skall finnas inom varje byggnad — på sin höjd bliva tal om ett eller ett par s. k. blockpumpverk. Ett släckningsområde kommer i många fall att omfatta flera öar. På grund av nämnda förhållanden måste den gemensamma brandredskapen vara av sådan beskaffenhet, att den kan transporteras sjöledes. Att anskaffa enbart för eldsläckning avsedda båtar för skärgården skulle ställa sig allt för dyrbart. Kan eldsläckningsfrågan däremot lösas i samband med övriga för skärgårdsbon viktiga transportproblem, te sig förutsättningarna för åstadkommandet av ett med avseende på de föreliggande förhållandena tillfredsställande eldsläckningsväsende emellertid betydligt gynnsammare. En dylik lösning har detta för skärgårdsborna så aktuella spörsmål erhållit på Möja tack vare initiativkraft och offervilja hos enskilda personer och företag. Vad som sålunda åstadkommits där långt ute i skärgården är ej endast förtjänt ett omnämmande utan bör även leda till efterföljd på många andra stäl-

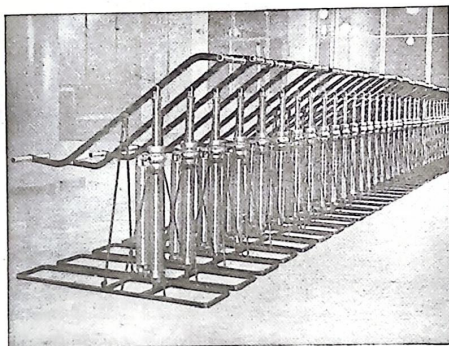
len, där berörda förhållandena äro enahanda.

Möjaborna ha sedan länge varit i stort behov av förbättrade möjligheter till förbindelse med fastlandet. Särskilt starkt har isoleringen från fastlandet gjort sig gällande, då svårare sjukdomsfall inträffat bland befolkningen. De ringa möjligheter, som stått till buds för bekämpande av en utbruten brand, har ävenledes utgjort en ständig källa till oro. Att denna oro icke varit oberättigad belyses av en händelse för några år sedan, då en på Stora Möja utbruten skogsbrand hotade ödelägga såväl skogsbestånd som bebyggelse. Olyckan avvärjdes den gången tack vare att en flodspruta från Vaxholm kom till undsättning.

Det är Möja trafikförening, tillkommen på initiativ av Svenska Skärgårdsförbundet, som har största förtjänsten av att bl. a. brandförsvaret i vad det avser eldsläckningsmöjligheter numera fått en tillfredsställande lösning inom kommunen. Föreningens energiske och sympatiska ordförande, regementsläkare G. Fröstell, har härvid varit primus motor.

Farkosten, som är avsedd att tjäna som passbåt samt sjuk- och brandambulans, kan taga 20 passagerare. För sjuk-

ABA-Blockpumpverk

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN A/B

E. BERGSTRÖM

Scheelegatan 28 - STOCKHOLM - Tel. 53 22 58, 53 22 59

transportsämdamål är den försedd med sjukbåtar och förbandsmateriel och som flodspruta med en brandpump om 1.500 minutlitrer vid 9 kg tryck, 500 m slang jämte övrig erforderlig eldsläckningsredskap. Maskineriet utgöres av en 75 HK Penta-motor, som ger båten en fart av 13 knop. Farkosten, som är byggd å Fittja varv, ger ett vederhäftigt intryck och dess linjer tjuisar en gammal sjöman. Att den är en god sjöbåt kunde konstateras vid den provtur ut till havs, som undertecknad hade förmånen deltaga i på invigningsdagen.

Båten med utrustning representerar ett värde av närmare 40.000 kronor. Härav har kommunen bidragit med 2.000 kr. och landstinget med 5.000 kr. Statsbidrag har enligt gällande bestämmelser erhållits till kostnaderna för spruta och slang. Huvuddelen av de erforderliga medlen hava sålunda anskaffats på frivillighetens väg.

Möjborna äro att gratulera till sitt

*Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken*

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Müster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM

Tel. 20 78 58 och 10 05 33

nyförvärv och alla de, som bidragit till förverkligandet, äro värda en honnör. Den stolthet och tacksamhet, som öborna invigningsdagen ådagalade, kan lätt förstås, då en länge närd önskan nu gått i uppfyllelse. Det är att hoppas, att exemplet skall leda till efterföljd.

Ny sekreterare i brandbefälsförbundet

Svenska Brandbefälsförbundets sekretariat har i dagarna flyttats från Hålsingborg till Stockholm, sedan första brandingenjör Ingvar Strömdahl var Stockholms brandkår i samband med förbundets årsmöte i Västerås utsetts till sekreterare.

Det är så nytt för mig ännu, säger ingenjör Strömdahl vid ett samtal med Brandkärstidskrift, och jag har inte mera än nått och jämt tagit emot alla handlingar av min företrädare. Jag får säkerligen räkna med att använda de närmaste månaderna till att tränga in i alla frågor. Men så mycket vågar jag dock redan nu påstå, att det måste bli en given fördel för den fortsatta kontakten och samarbetet med myndigheter och med frivilliga organisationer främst Svenska Brandkäreernas Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen att ha sekretariatet förlagt till Stockholm. En viktig uppgift är för övrigt ordnandet av samarbetet med Statens Brandinspektion. Tidigare fick ju brandbefälsförbundet ofta taga hand om rent tekniska frågor; den av föregående årsmöte tillsatta byggnadstekniska kommittén, i vilken jag fungerat som sekreterare, har ju sålunda utgivit en del meddelanden av byggnadsteknisk art. I och med tillkomsten av Statens Brandinspektion bör dock givetvis alla dylika frågor handläggas där även om de väckas inom brandbefälskretsar för att via förbundet föras vidare till riksbrandinspektören. Förbundets medlemmar är alltså även i fortsättningen välkomna hit till sekretariatet med frågor och problem även av teknisk art.

Inom Brandbefälsförbundet äro vi nog alla eniga därom, att förbundet är och måste förbli en brandbefälsets fackförening med huvudsaklig uppgift att taga hand om brandbefälsets ekonomiska, sociala och yrkesintressen. På dessa punkter återstår — trots det goda arbete som hittills utförts icke minst av den förre

Förste brandingenjör I. Strömdahl.

sekreteraren — ännu mycket att utträtta, då särskilt beträffande avlöningsfrågorna, där inga enhetliga normer ännu finnas fastställda.

Studiefärd till England.

Tillsammans med brandchefen Arve och brandförman Garmén, personalordförande vid kåren, avreser jag den 5 oktober på en studieresa till England, säger ingenjör Strömdahl slutligen, och det är vår avsikt att där studera brandväsendets utveckling under kriget. Det engelska brandväsendet blev ju i början av kriget rationaliserat och detta bör ha medfört åtskilliga omvälvningar. Dessutom ha vi som specialuppdrag att studera brandskyddet på flygplatserna. Vi ha ju här i Stockholm våra problem på Brommafältet, och det gäller nu att inom en någotsånär rimlig kostnadsram få fram en effektiv och internationellt godtagbar brandberedskap där ute. Vi vänta oss i detta avseende gott utbyte av vår resa eftersom flygplansbränder bör ha hört till ordningen för dagen på de brittiska krigsflygfälten.

Allan.

Utnyttjar Ni brandbilsmotorn?

Under hela släckningsarbetet står en utmärkt kraftkälla till förfogande, nämligen brandbilsmotorn. De fördelar — både praktiska och ekonomiska — som en brandbilspump erbjuder, böra utnyttjas. Brandbilspumpen ger högsta beredskap, eftersom motorn redan är igång vid framkomsten till brandplatsen, vilket i synnerhet vintertid har stor betydelse. Finnes dessutom bogserbar motorspruta, transporterar man två pumpaggregat med endast ett fordon.

Albin brandbilspumpar finns i flera storlekar med kapaciteter från 1200—3000 minuttliter vid 9 kg/cm² tryck. Utföranden finns för såväl front- som aktermontering.

Samma konstruktiva fördelar, som känneteckna Albinsprutorna, finnas även hos brandbilspumparna. Medelst Albin Motors patenterade avgassystem tinas vintertid pumpen upp under färden till brandplatsen och är omedelbart klar till aktion. Evakueringssystemet med vattenringpump ger snabb och säker evakuering.

Albin Motor utför även fackmässig montering av pumpar på brandbilar av olika fabrikat. Bilden visar en frontmonterad Albin brandbilspump på ett Volvo-chassi.

ALBIN MOTOR
KRISTINEHAMN TEL. NAMMANROP

AVDELNINGSKONTOR I STOCKHOLM: BIRGER JARLSGATAN 23 - TELEFON 21 35 03

Internationellt brandkårsmöte i Sverige 1947?

En studieresa i Frankrike av 1:ste brandmästare Björn Borg.

Vid en nyligen företagen studieresa till Paris hade jag ett flertal gånger tillfälle att diskutera brandväsen med chefen för Paris' brandregemente "Sapeur-Pompier", överstelöjtnant Maruelle. Han berättade bl. a. att Paris hade det mycket bra ställt med materiel, då kriget bröt ut. Efter ockupationen blev det dock sämre och sämre, emedan tyskarna metodiskt stulo det ena efter det andra — bästa flodsprutan, motorsprutor, slang m. m. försvunno undan för undan. "Dock

stå vi nog nu trots allt mycket bra till även internationellt sett, ty vi lyckades lura tyskarna ganska grundligt."

Översten (som chef för regementet tituleras han icke överstelöjtnant) satt två år som fånge i Tyskland och skrev därvid en mycket intressant bok om "Manuel de la sécurité contre l'incendie", där han talar om brandskyddskommittéer inom industrier, vilka ha mycket gemensamt med våra svenska, olika eldsorsaker, förebyggande brandskydd, eldsläck-

Skriv släckningsräkningarna riktigt!

Har en kommun erhållit släckningshjälp av annan kommun skall hjälpgivarens räkning utställas på och sändas till den kommun, som erhållit hjälp. Denna kommun skall betala räkningen och, om kommunen enligt brandförsäkringsbolagens släckningsöverenskommelse av 1945 kan erhålla släckningsersättning, översända räkningen till länsbrandinspektören.

Har eldsläckning gjorts av egen kommunal brandkår inom kommunen och kommunen enligt nämnda släckningsöverenskommelse kan erhålla släckningersättning kan endera brandkåren utställa räkning på försäkringsanstalten i kommunens namn eller ock lämnar brandkåren en fullständig uppgift å kostnaden till kommunalkontoret — eller till den som har att utställa räkning för kommunen — och härifrån sändes räkning till

försäkringsanstalten. (Särskild ersättning åt brandkåren från kommunen är givetvis icke att påräkna i detta fall.)

Har släckningsavtal träffats mellan kommun och frivillig brandkår (industribrandkår) skall släckningsräkning i enlighet med upprättat avtal utställas av brandkåren på kommunen, som skall betala densamma och därefter, om kommunen enligt nämnda släckningsöverenskommelse kan erhålla släckningsersättning, översända den till länsbrandinspektören.

Efter granskning återsänder länsbrandinspektören räkningen till vederbörande kommun.

Då det torde vara av visst intresse att både brandkåren, kommunen och länsbrandinspektören har arkivexemplar av räkningarna, böra de utskrivas i fyra exemplar, avsedda för ovannämnda samt försäkringsanstalten. E. G.

Blanketter till Eldsläckningsräkning

Se annons sid. 258.

ningstaktik m. m. Strax efter hemkomsten blev han kallad som chef för regementet, vilket han säkert är väl skickad att leda efter 25 års kommandering där.

Det internationella samarbetet av synnerligen stor betydelse.

Det internationella samarbetet intresserar i hög grad överste Maruelle, vilken anser att länderna helt enkelt inte kunna klara sig ensamma utan måste samarbeta intimt för att få fram det absolut bästa. "Naturligtvis måste vi samarbeta i allt, men en sak är framför allt viktig, nämligen förebyggande brandskyddet", säger översten. "Det är i Frankrike oerhört mycket att göra i detta avseende, och vi ha även de senare åren fått en del nya lagar, som reglera byggnadsförhållandena. Vi ha även hört, att ni i Sverige ha fått ändringar till det bättre i det fallet, och vi äro mycket tacksamma att få så mycket sådant material som möjligt tillsänt oss — vi ha möjlighet att få översatt av svensk tolk här."

Översten presenterade mig även för den franska brandskyddsföreningen, vilken tog tillfället i akt och skickade mig ett 15-tal kontaktbrev till diverse brandskyddsmän och sammanslutningar i Sverige och Danmark samt till Statens Provvningsanstalt.

Brandväsendet får egen provvningsanstalt i Paris.

— Vi måste än mer samarbeta med vetenskapsmännen, säger överste Maruelle

vidare, såväl ifråga om utprovandet av brandsäker och motståndskraftig materiel som ifråga om nya vägar för eldsläckning. För den skull ha vi också för avsikt att upprätta ett stort nytt laboratorium avsett endast för brandväsendet och av vilket vi hoppas få mycket stor nytta och glädje. Pengar ha vi — vi vänta endast på byggnadstillstånd.

Frankrikes nya riksbrandorginsation blir militär.

— Hur är det med brandväsendet i övriga delar av landet? Har ni någon riksorganisation, som övervakar dem?

— Nej, svarar översten, detta är just vårt sorgliga kapitel. Brandväsendet i Paris står på en mycket hög nivå, men ute i bygderna är det ofta mycket illa ställt. Man kan väl säga att en storeldsvåda i provinsen icke kan släckas, utan man får endast gå in för begränsning av elden. Brandväsendet är där helt kommunalt och brandkärerna ha icke den minsta förbindelse med varandra.

Det är emellertid nu klart, att det skall bli en ordentlig riksomfattande organisation, vilken vi hoppas skall ligga färdig redan i höst eller allra senast i januari eller februari 1946.

Emellertid rådet det stora stridigheter hur denna organisation skall byggas upp, om den skall bli militär eller civil. Troligen blir den emellertid militär, detta på grund av flera orsaker, vilka jag skall söka förklara. Jag vet mycket väl, att det i Ert land skulle vara omöjligt med

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälm tillverknigen
Över 10,000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundet Arbetskommissionen
Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de skänkas kostnadsfritt till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkärer då de varken rosta eller krympa
All övrig brandmateriel av bästa kvalitet till lägsta priser.

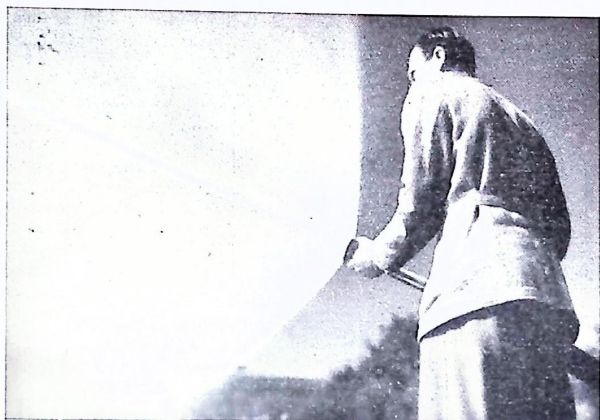
BRISSMANS BRANDREDSKAP.

Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN.

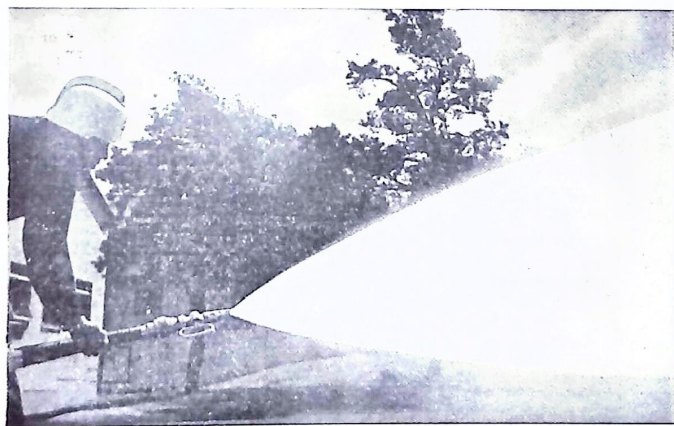
Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

"DIMSLÄCKNING" — "STRÅLFÖRARESKYDD"
Henrikssons NYA munstycksinsatser!

Hebrainsatsen för strålförarekydd.

Hebrainsatsen för s. k. dimsläckning.

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

FIRMAN GRUNDAD 1828

STOCKHOLM: Tel. 207822, -23, -24, -25

MALMÖ: Tel. 759 42

GÖTEBORG: Tel. 1951 03

SUNDSVALL: Tel. 29 89

Följ exemplen: Komplettera Edra strålrör med Hebrainsatser!

en militärorganisation, men här är det faktiskt det enda möjliga.

I stora drag kommer troligen organisationen till en början att bestå av: 1 general som chef, 400 regements- och subalternofficerare samt c:a 10.000 man.

Frankrike delas in i 90 departement, vilka får var sin chef, vilken således får svara för brandskyddet i hela detta departement, såväl stads- som landsbebyggelsen.

De 15—30 större städerna skall få brandkompanier om 240—300 man. För landsbygden i dessa departement skall detacheras plutoner till de viktigare industriområdena o. dyl. allt efter de lokala förhållandena.

I departement, där det finns mindre städer eller samhällen, skall departementschefen naturligtvis vara militär och ha en mindre stab hos sig, medan övriga underlydande befäl samt manskap i detta fall i allmänhet skall bestå av kommunala borgarbrandkärer. Kommunala frivilliga organisationer skall även delvis bestå på avliggna platser i departementen.

Trots det till synes stora numeräret, c:a 11.000 man, i denna organisation, är det endast början på en ännu större. Vi hoppas den skall växa ytterligare, då vi fått mer erfarenhet. Det blir säkerligen svårt nog att på en gång sätta upp detta.

Även Paris skall naturligtvis ingå i denna organisation.

Varför militär organisation?

Militär organisation är nödvändig på grund av att:

1. Frankrike är fattigt — vi ha inte råd att hålla en organisation med fridlygn vartannat dygn. I enbart Paris skulle i sådant fall våra 4.000 brandmän få utökas till 15.000.

2. Det gäller att från början få folk som ordentligt kan utöva befälsföreling.

3. Det huvudsakliga arbetet kommer att ligga på det förebyggande brandskyddets område — här äro de militära på ett helt annat sätt oberoende av vänner o. s. v. än de civila. Ta vi en nuvarande brandchef i en stad, så känner han där för mycket folk och är beroende

av dem. Det är dessutom svårt att förflytta en civil person, som vuxit in i en stad. Militären är lätt att förflytta och förblir på ett helt annat sätt självständig.

4. Den militära kadern är den enda, som vi snabbt kan utnyttja för omskolning.

5. Vid krigsfara äro samtliga oberoende av uppskov, då de ju redan tjänstgöra vid sitt regemente och icke kan bli förflyttade därifrån utan ansökan..

6. Man får en god reserv av välutbildade värnpliktiga i händelse av krig.

Jag säger än en gång, upprepar översten, det allra viktigaste skälet är dock det ekonomiska — vi ha helt enkelt inte råd med annat. Men det är naturligtvis efter detta krig som efter det förra, man är trött på det militära, och man vill inte ha något sådant längre. Starka röster finnas, som jag nämnde, för civilorganisation, men det vore att gå 15 år tillbaka i tiden, och man skulle eftersätta säkerheten. Att brandväsendet måste vara statligt, äro emellertid alla ense om.

Allt krångel inom brandväsendet uppkommer genom att det inte går att få någon enhetlighet mellan kommunerna, och dessa anse sig inte ha anledning att rätta sig efter vad som göres där och där. I en organisation, som är så viktig, måste det finnas någon, som borgar för säkerheten, och det kan i detta fall endast vara staten och enligt min mening staten i militär regi.

Nya statliga brandskolor.

— Jag har sett några infanteriofficerare gå här för att lära sig brandväsen. Har ni ingen särskild skola för utbildning av brandofficerare, frågar jag.

— Vår utbildning av brandofficerare är mycket god, men den tar lång tid och är inte riktigt ändamålsenlig. Vi ha länge haft för avsikt att starta en skola, men kriget kom emellan.

Officerarna ha från armén fått söka hit och sedan fått gå en 6 veckors skol- och provtid på ett av kompanierna, där studierna letts av officerarna. Sedan ha de fått välja mellan fortsatt utbildning och återgång till sitt gamla regemente. Detta system har inte varit rationellt,

Övningar och materielvård vid industribrandkärerna

Brandskyddet inom industrien har utvecklats betydligt under de senaste åren. Särskilt den gångna beredskapstiden har medfört betydande förbättringar och detta gäller då icke minst industriens brandkärer. Modern materiel har inköpts, nya brandkärer ha bildats och redan befintliga utökats. Industribrandkärerna ha därigenom kommit att bli en synnerligen värdefull tillgång för landets brandförsvaret inte bara i händelse av krig utan även under fredsförhållanden.

På många håll ha industribrandkärerna nått en beundransvärt hög standard och i allmänhet kan man nog säga att standarden är god. Att vissa brister finnas på en del håll är bara naturligt. I fråga om övningars bedrivande och värden av materielen — speciellt slangen — skulle man dock önska en förbättring.

Det är en gammal regel, att för att utföra en sak snabbt måste man inte bara veta hur den skall utföras utan man måste verkligen kunna utföra

och nu så vi också inför starten av brandskolor i statlig regi.

I Paris skall vi ha en brandhögskola och ute i landet skall vi ha högst ett 15-tal sekundärskolor.

Internationell brandbefälskongress i Sverige 1947?

Till slut skulle jag än en gång påpeka nyttan av internationellt samarbete till vårt yrkes fromma, påpekar överste Maruelle, och jag hoppas få se många svenska brandskyddsmän på nästa stora fredskongress i Paris sommaren 1946.

Därefter talar översten om att nyfikenheten på svenskt brandväsen har varit och alltså är stor på kontinenten, och han tror att det skulle hälsas med allmän glädje överallt om Sverige stod som värd 1947!

den. Detta innebär, att man måste ha övat, man måste ha utfört den flera gånger och under skiftande och svåra förhållanden. I hög grad gäller detta brandkärer — inte bara industribrandkärer utan alla brandkärer över huvud taget. Först genom trägen övning — i rök och hetta, i hållande regn, på ishala tak och stegar, i becksvalt mörker — när brandmannen den säkerhet och självförtroende, som gör att arbetet, när det verkligen gäller, går snabbt och utan tvekan. Man har inte tid att fundera på hur en slang skall kopplas eller en motorspruta startas, när det brinner i en fabrik, som kanske är värd miljoner och av vars bestånd ens utkomst är beroende.

De mindre brandkärerna få helt naturligt inte den rutin och den vana vid brand som t. ex. en yrkesbrandkår. Denna brist måste uppvägas genom större antal övningar och hårda övningar, som komma verkligheten nära. Jag tror, att man på många håll tar alltför lätt på denna sak. Det blir gärna en "torrövning på det gamla vanliga stället"!

En sak skulle jag vilja fråga i detta sammanhang. Hur många övningar genomförs med vattenfyllda slangar och med motorsprutorna arbetande för fullt? Det är en avsevärd skillnad att hantera en vattenfylld slang med några kg tryck på en stege mot att stå och hålla i ett tomt strålrör och försöka inbilla sig att vattnet "forsar" fram. Och först med full belastning på motorsprutan kan man konstatera, om den arbetar oklanderligt eller inte.

Det skall emellertid erkännas, att det ofta är svårt att genomföra vattenövningar av den enkla anledningen, att man i allmänhet inte har möjligheter vid industrierna att snabbt torka slangen efter användandet eller kan avvara personal till att ta hand om den. Vattenövningar ha dock sådant värde att de bära genom-

föras minst ett par gånger om året.

Övningarna böra planläggas i god tid — helst för ett år i taget. Därigenom uppnår man en följdriktig stegring av svårighetsgraden och slipper ifrån "manschettövningar" och slentrian. Genom samövningar med närbelägna industrieller kommunala brandkårer erhållas nya impulser och uppslag samtidigt som de ge omväxling i arbetet och värdefull orientering för den händelse släckningshjälp vid något tillfälle skulle behöva lämnas av någondera parten. Vid dylika samövningar — liksom vid andra tillämpningsövningar — kunna med fördel rökkuber och bengaliska eldar användas för att ge illusion av verklighet.

Beträffande materielvärden är det särskilt värden av brandslangen, som är ett stort problem. Den lämnar på en hel del håll ganska mycket övrigt att önska.

Handen på hjärtat, Herrar industribranchefer! När provtryckte Ni Er slang sist? Har den slang, som hänger vid Edra inom- och utomhusbrandposter veckats om under de sista åren och är den inte en smula fuktig här och var? Är Ni säkra på att Er slang tål en 6 à 7 kg tryck utan att sprängas sönder?

Brandslang utsättes vid brand för mycket stora påfrestningar och det fordras en omsorgsfull vård och noggrann kontroll, om den verkligen skall tåla dessa. Ny, s. k. maskinveckad slang måste snarast omveckas, annars händer det lätt att slangens försvagas just i vecket och brister när den utsättes för tryck.

Efter varje användning vid eldsvåda eller övning bör slangens i samband med

tvättningen provtryckas till c:a 8 kg samt ev. småhål lagas. Man bör växla slang, så att inte samma slang användes ständigt och jämt. Slangen mår bra av att någon gång då och då fyllas med vatten och "blötas ut". Gör gärna upp ett cirkulationsprogram för slangens. Därigenom undgår man att endast en del slang alltid kommer till användning, under det att den andra delen bara ligger i förråd.

Det är farligt att ha slang, som man inte vet om den är "fälduglig" eller inte. Håller inte slangens så hjälper det inte att ha aldrig så duktiga brandmän eller perfekta motorsprutor.

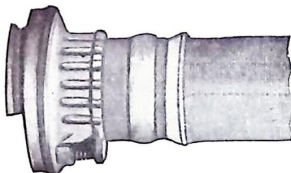
Riksbrandinspektören har vid flera tillfällen skisserat ett förslag till centralisering av slangvärden till särskilda depåer. Man får livligt hoppas, att detta förslag kan realiseras. Därigenom kommer säkerligen slangvårdsproblemet för alla industri- och frivilliga brandkårer att lösas. Det blir bara att skicka iväg sina våta, trasiga slangar och få hem dem provtryckta, lagade och torra. Och detta, skall vi hoppas, för en ganska liten penning.

Industribrandkårens har vid olika tillfällen gjort värdefulla insatser då det gällt att rädda liv och egendom, varför man livligt får hoppas att de skola fortsätta att öka i antal och genom utbildning och förbättrad utrustning bli slagkraftigare och effektivare.

En liten välutrustad och välövad industribrandkår är en utmärkt "brand- och socialförsäkring", som skapar trygghet och säkerhet åt industrien.

Ragnar Brodell.

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvem., skyddar slangens för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Göteborgs och Bohus läns

Brandkårsförbunds årsmöte

Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbund hade i samband med sitt årsmöte i Stenungssund ordnat en 3 dagars instruktionskurs för förbundets brandchefer, varvid huvudvikten lagts på viktigare utbildningsdetaljer med befälsövning, men därjämte voro en del föredrag och teoretiska lektioner upptagna på programmet. Kursen ägde rum under dagarna den 21 och 22 september och leddes av konsulenterna, brandkapten C. Bergström, Göteborg, brandchefen J. Karlström, Mölndal och brandchefen E. Ström, Uddevalla.

Närmare ett 70-tal brandchefer hade mött upp till kursen, och under de två dagarna gnuggades de hårt och samvetsgrant av instruktörerna. Övningarna tillgick så, att kursledarna gävo en kortare orientering, och därefter fingo eleverna i tur och ordning själva taga befäl och genomföra olika uppgifter. Därefter följde kritik av övningsledaren, varjämte även deltagarna fingo tillfälle framföra sina iakttagelser, och goda råd och erfarenheter utbyttes. Man fick över lag ett mycket gott intryck av det arbete

som konsulenterna utfört inom förbundet, ty trygga och säkra togo de olika brandcheferna befälet och genomförde med verklig rutin sina uppgifter. Särskilt glädjande var att se den omtanke varmed man behandlade materielen, det blev sannerligen intet hafs för att spara på krafterna eller för att tjäna några minuter. Men så var det inte heller "småpojkar" utan fullvuxna herrar, vilket med all tydlighet framgår av en av våra bilder från Stenungssund.

Under kursen hade de olika firmorna ordnat en synnerligen rikhaltig och välplanerad utställning av materiel, som ådrog sig välförtjänt uppmärksamhet.

Högmässa inledde årsmötet.

Förbundets årsmöte ägde rum söndagen den 23 september och inleddes med att deltagarna samlades vid högmässan i Stenungssunds vackert belägna lilla kapell högt uppe på klipporna. Det blev en stämningsmättad högtidsstund, som allmänt uppskattades.

Förbundsförhandlingarna leddes sedan

Brandcheferna N. Grönvall och E. Ström.

En del av årsmötesdeltagarna utanför Stenungssunds kapell.

Brandcheferna C. V. Borg, Stenungsund, 189 cm lång, brandchef sedan 1935; Gunnar Tallberg, Donsö, 190 cm lång, brandchef sedan 1930; Erik Thorsenius, Hönö, 191 cm lång, brandchef sedan 1935 samt C. O. Wahlström, Kungälv, 192 cm lång, brandchef sedan 1925.

av v. ordf. brandchefen Nils Grönvall, då ordföranden, landshövding Malte Jacobson av en tjänsteresa var förhindrad närvara. Brandchefen Grönvall hälsade de närvarande och gav en kort och rappt framförd orientering över principerna för den nya brandorganisationen och dess verkan inom länet. Detta ämne utvecklades vidare av brandkapten C. Bergström, varjämte en livlig diskussion utspann sig rörande olika spörsmål, som uppstått i och med nyorganisationen.

Årsmötet avslutades med en stort upplagd uppvisning av Norums brandkår, ledd av ortens brandchef C. V. Borg och med biträde av bl. a. Kungälvs borgarbrandkår. Uppvisningen gick med kläm och man fick ytterligare stärkt intrycket av den höga standarden på de frivilliga brandkärerna inom förbundet. Brandchefen Grönvall hade just inte mycket att kritisera vid sin genomgång av övningen, och det leve han utbragte för de deltagande kärerna och deras chefer var verkligen välförtjänt.

Allan.

Härnösands Brandkärs jubileum

Härnösands Brandkår firade den 6 okt. sitt 50-års jubileum under stor anslutning från såväl staden som från myndigheter, organisationer, brandförsäkringsbolag och övriga intresserade från både när och fjärran. Högtidligheterna inleddes med ett festtåg genom staden, varvid brandväsendets utveckling ända från 1500-talet och fram till brandkårens nuvarande moderna utrustning visades. Därefter samlades brandmännen med gäster på brandstationen, där landshövding Stattin utdelade en del utmärkelse-tecken, bl. a. erhöill brandchefen W. Tell länets brandstodsbolags guldmedalj, varjämte Städernas Brandstodsbolag överlämnade en sidenfana till brandkåren. Slutligen följde middag i vagnhallen, där brandstyrelsens ordförande, redaktör Arne Olsson höll högtidstalet.

Brandväktarens torn i jubileumskortégen.

RESULTATET

av för sen alarmering?

Det händer tyvärr fortfarande allt för ofta att skador på liv och egendom uppstå på grund av för sen alarmering av brandkåren.

Har allt gjorts på Eder ort för att så vitt möjligt eliminera alla onödiga dröjsmål?

Finns en brandtelegraf och

fyller den i så fall de fordringar man i dag måste ställa på säkerhet och omfattning?

Tänk på det ansvar som påvilar alla beslutande i brandskyddsfrågor!

Ericsson
LM

Låt någon av våra specialingenjörer utan kostnad för Eder komma med förslag till förbättringar.

BRANDTELEGRAF

L M ERICSSONS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG, Kungsgatan 33, STOCKHOLM, Tel. "ELLEM KUNGSTORNET"
Göteborg, St. Badhusg. 20, Tel. 170990 - Malmö, St. Nygat. 27 B, Tel. 71160 - Sundsvall, Packhusg. 10, Tel. 4659

Stockholms läns Brandkårsförbunds årsmöte

Stockholms läns Brandkårsförbunds årsmöte ägde rum den 15 september i Huddinge under landshövding K. Levinsons ordförandeskap. Års- och revisionsberättelserna lades med godkännande till handlingarna, och samtliga på omval stående styrelseledamöter omvaldes. Riksdagsman D. Boman nyvaldes på ena revisorsposten.

Vid mötets offentliga förhandlingar hälsade landshövding Levinson de cirka 90-talet närvarande, och därefter redogjorde länets brandkonsulent, kapten Erik Gillner för "Aktuella spörsmål i samband med den nya brandlagen och brandstadgan". Länsbrandinspektören, brandchefen A. Samuelsson gav en orientering om "Brandkretsindelningarna m. m." Förhandlingarna avslutades med att landshövding Levinson framförde förbundets tack till kapten Gillner för 15-årigt energiskt arbete. Efter förhandlingarna begav sig deltagarna till brandstationen, som demonstrerades sedan brandchefen i Huddinge givit en redogörelse över ortens brandorganisation. Slutligen följde en uppvisning av kåren, varjämte de olika firmarepresentanterna fingo tillfälle demonstrera sina nyheter. Särskild uppmärksamhet ådrog sig de nya "dimbildningsmunstyckena" samt

Landshövding K. Levinson och kapten E. Gillner i Huddinge.

brandmästare Brissman med sina egenhändigt demonstrerade bromsanordning för manskapslina.

Efter avslutade uppvisningar samlades deltagarna till gemensam middag i Fullersta Municipalhus, där de voro Huddinge Brandförbunds gäster. Disponent S. Karlsson hälsade gästerna välkomna och landshövding Levinson framförde de närvarandes tack.

Brandstegar, s. k. skarvstegar

För yrkesbrandkärer

252 cm. med 7 steg.... kr. 21:—
274 " " 8 " " 23:—

För fastigheter

280 cm. med 7 steg.... kr. 16:—
315 " " 8 " " 22:—
365 " " 9 " " 24:—

Specifikation: Sidor av prima fur. Steg av ask eller ek. Dimension efter längder.

Tillverkas och försäljas av

F. d. Brandförman S. BOLANDER

Allégatan 21, BORÅS — Telefon 127 46

Ombud antagas.

Blanketter till

Eldsläckningsräkningar

föreligga nu i häften om 40 blanketter (avsedda för 10 släckningsräkningar) till ett pris av 1:— kr/häfte + porto. Insätt kr. 1:20 å vårt postgiro nr 4870 så tillstålla vi Eder ett häfte.

Svenska Brandkärernas
Riksförbund.

Ett all round andningskydd

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är Auer friskluftmask det rätta

andningskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSON & Co. A-B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TELEFON 23 26 55 (VÄXEL)

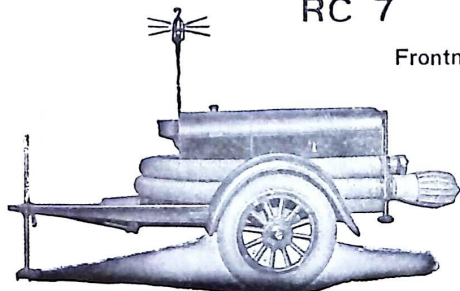
Oöverträffade i

Driftsäkerhet Hållbarhet och Solitt utförande

RC 6 godkänd för 1300 l/min.

RC 7 " " 1700 "

Frontmonterade pumpar.

WILH. RUBERG LÅNGBRO

Telefon Kristianstad 174 - 178

Motala stad dömd betala skadad brandman

Av advokat Lorentz Edelberg

Rådhusrätten i Motala har helt nyligen avkunnat ett för rikets brandkärer och kommunala myndigheter synnerligen intressant utslag. En brandman, plåtslagaren H. Carlén, instämde Motala stad med yrkande om full ersättning för de mycket svåra ryggsador, som han lidit under tjänstgöring. Carlén hade efter olyckans inträffande fått först sjukpenning och därefter livränta från Riksförsäkringsanstalten, men till följd av de för anstalten gällande bestämmelserna utgick livräntan med ett alltför lågt belopp. Härtill kom även att Riksförsäkringsanstalten icke utbetalade någon ersättning varken för sveda och värk eller för framtida men. — Om en skadad person vill hava ersättning i sistnämnda hänseenden måste han själv genom rättegång söka få motparten förklarad betalningsskyldig.

Käranden, som var medlem i stadens borgarbrandkår, påpekade genom sitt ombud inför Rådhusrätten, att han själv icke på något sätt varit vållande till olyckan. I stället skulle följande omständigheter hava samverkat till densamma nämligen, dels att brandchefen gjort sig skyldig till vårdslöshet genom att icke låta stötta eller staga brandstegen på tryggande sätt, dels också att brandstegen varit av underhålligt material samt behäftad med bristfälligheter.

Vid olyckans inträffande hade käranden befunnit sig på en 3-delad (12 m.) utskjutsstege av trä cirka 11 m. högt över marken. Förutom käranden hade ytterligare en brandman befunnit sig å stegen med placering vid dess mitt. Käranden hade fått order av brandchefen att medföra slangledning för att bespruta elden. Innan käranden ännu trätt stegen hade brandchefen besiktigat dess uppställning samt tillsett att stegen uppställdes i enlighet med hans order. Stegtoppen, som icke varit fastgjord, hade därvid lutat mot en slät muryta. Ingen

stöttning hade förekommit varken emot väggen eller snett ned emot markytan. Icke heller hade någon person fått order att stötta stegen genom att stående på marken hålla i densamma. Såsom enda försiktighetsåtgärd hade en lina dragits från det ena stegbenets mitt snett ned åt höger till en på marken stående brandman, som hade i uppgift att hålla linan sträckt för att stegen icke skulle glida åt vänster.

Ett utlåtande från Statens Materialprovvningsanstalt upplyste att stegen, som var gjord av furu, och tillverkad år 1926, måste anses hava varit olämplig för sitt ändamål. I stegbenen konstaterades sålunda ett antal kvistar med en diameter intill 2 cm. I själva brottytan förekom en hörnkvist med 16 mm. diameter samt dessutom en mindre kvist. Även i andra hänseenden var stegens material olämpligt. Virkets volymvikt var sålunda mycket låg, varför böjhållfastheten med cirka 30 % understeg den normala.

Motala stad bestred käromålet under påstående av bl. a. att brandmannen själv skulle hava varit vållande till olyckan genom att draga upp för mycket slang. Det bestreds att brandchefen skulle hava gjort sig skyldig till vårdslöshet och påstods att stegens beskaffenhet icke givit anledning till ifrågasättande av dess hållfasthet.

Ett av vittnena i målet — en förman vid brandkåren — uppgav på fråga att han själv, då han instruerade brandpersonalen, alltid påpekade angelägenheten av att just denna stege blev stöttad från sidorna genom att man lät en eller flera personer å marken hålla i stegbenen. Såsom sakkunnigt vittne hade vidrae inkallats lektorn vid Tekniska Gymnasiet i Norrköping, E. Hönig, vilken bl. a. undervisar i hållfasthetslära. På frågor av rättens ordförande framhöll Hönig, att det icke var lika effektivt,

om en man stod och höll i en vid stegen fästad lina, som om samme man i stället stöttade stegen underifrån med händerna. Stagning av stegen med lina i sidled förorsakar nämligen att belastningen "lodrätt sett" ökas. För att hindra glidning i sidled bör linan angöras vid en fast punkt och icke såsom nu skett hållas av personal.

Rådhusrätten utlät sig i domen på följande sätt:

"Av utredningen i målet måste anses framgå, att utskjutsstegen varit tillverkad av material, om vars hållfasthet tveivel kunnat råda, vilket förhållande vid yttre besiktning bort kunna upptäckas, samt att stötning av stegen vid olycksfallet ej varit på ur säkerhetssynpunkt betryggande sätt anordnad.

Det måste antagas, att nämnda två omständigheter förorsakat olyckan eller medverkat till denna.

Carlén har icke, såvitt av utredningen framgår genom egen oförsiktighet medverkat till olyckan.

Som det får anses hava ålegat staden tillse att stegen varit i fullgott skick samt staden måste anses hava varit ansvarig för att fara för Carlén ej uppstått genom oförsiktighet från brandbefällets sida, finner Rådhusrätten vållande till händelsen och ovan omförmälda skador ligga staden till last samt staden förty pliktig att till Carlén utgiva gottgörelse för de skador, som för honom blivit en följd av olycksfallet."

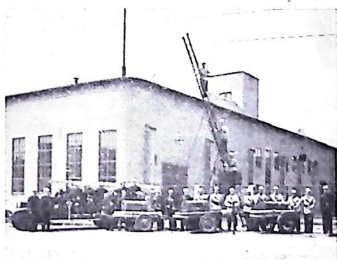
Den av Svensk Rättspraxis intagna ståndpunkten att arbetsgivare är ansvarig för varje skada, som drabbar arbetstagare antingen genom bristfälligheter å för stadigvarande bruk anskaffad material eller genom förmans vårdslöshet och oförsiktighet kommer klart till uttryck i detta utslag.

Brandskadorna i september

voro enligt brandförsäkringsbolagen 4,3 mill. kr. mot 2,7 mill. samma månad i fjor. Ett tiotal storbränder inträffade, tre av dem i samband med skörden.

Välrustad industri- brandkår i Enköping

En industribrandskyddsdag hade söndagen den 7 okt. ordnats i Enköping på initiativ av A.-B. Enköpings verkstäder och Svenska Brandskyddsföreningen. Dagen inleddes med en stort upplagd "brand" i verkstäderna, där fabriken egen vältrimmade brandkår under ledning av brandchefen W. Ahl gick till angrepp mot elden med inte mindre än 12 strålar från tre motorsprutor. Utryckningen gick med berömvärd snabbhet och endast 4 min. efter larmet hade man vatten på ledningarna. Utrustningen var tip top, bl. a. hade man en så modern anordning som rökdykartelefon, och den personliga utrustningen var av en klass, som mängen stad skulle varit stolt visa

upp. Utbildningen var förnämlig och man såg aldrig en brandman gå ett steg, utan förflyttningen skedde alltid på snabbast tänkbara sätt, inte bara bland pojkkavdelningen utan även bland de äldre brandmännen. Industriledningen hade heder av sin kär och är själv värd en eloge för sin förnämliga insats till fromma för brandförsvaret vid verkstäderna.

På eftermiddagen hälsade ingenjör A. Tilling de inbjudna deltagarna från stadens industrier välkomna till sammanträdet i Folkets hus, varpå han överlämnade ordet till civilingenjör Christer Möller från Brandskyddsföreningen som gav en orientering om industribebyggelse med hänsyn till brandskyddet. Länsför-

Årsmöte hos "Röda Hanen"

Stockholmsbrandmännens kamratförening "Röda Hanen" hade lördagen den 6 okt. sitt årsmöte, vilket traditionsenligt förlagts till Piperska muren. De närmare 70-talet deltagarna samlades först på Johannes brandstation, där brandkapten T. Lydén demonstrerade brandkårens senaste nyförvärv ifråga om tekniska hjälpmedel, bl. a. den nya radiobilen, som ådrog sig stor uppmärksamhet.

På Piperska muren leddes förhandlingarna med sedvanlig rutin av ordföranden, kapten Fredrik Kylberg. Inte mindre än 11 receptier hade anmält sig, och bland dem märktes vice brandchefen Skogsberg samt brandkaptenerna Hildebrand och Lydén. Det var åtskilliga kniviga frågor som de stackars "offerna" fingo besvara innan de ansågos värdiga upptagas i kretsen. Efter gemensam middag underhöll föreningens arkivarie, brandförman Billvik de närvarande med en serie skioptikbilder från äldre tider och fram till modern tid. En synnerligen väl sammansatt och upplagd bildserie, som säkerligen skulle intressera vidare kretsar taga del av. Slutligen bidrog brandkårens fenomenale luttkarl "Dan-te", bakom vilken signatur döljer sig en brandman från Kungsholmsstationen. Han var helt enkelt förbluffande och visade sig fullt i nivå med vad man från offentliga estrader fått se av internationella storheter, ja, i vissa fall låg han nog över.

Allan.

bundets konsulent, kapten F. Kylberg talade om det utövande brandförsvaret och gav flera drastiska exempel från sina instruktionsresor. Slutligen visades filmen "Strålföraren".

Fabrikens egen orkester inledde och avslutade med ett flertal prov på sin konst, och utan att på minsta sätt vilja försöka fuska i facket som musikrecensent, så skall orkestern det oaktat ha ett välförtjänt tack för sin förnämliga insats i den i allo lyckade brandskyddsdagen.

A. M.

Kollektiv olycksfallsförsäkring

Frågan om ordnandet av en kollektiv olycksfallsförsäkring för frivillig eller borgarbrandkår är synnerligen aktuell på sina håll, och för att finna en lämplig form för densamma har Brandkärtidskrift vänt sig till olika försäkringsbolag. Försäkringsformen, för vilken redogöres här nedan, såväl som premierna är densamma i flera bolag.

Årspremien beräknas efter en premiesats av kr. 0:20 per man och tjänstgöringsdag (persondag) för kombinationen 1.000—2.000 kr. 1:—. Vid försäkringens tecknande lägges till grund för beräkning av den provisionella premien antalet utryckningsdagar (eldsläcknings- och övningsdagar) samt det antal personer, som vid varje tillfälle deltagit i utryckningen under det senaste kalenderåret. Den definitiva premieregleringen sker inom två månader efter försäkringsårets slut, med iakttagande av att premie för 25 persondagar utgör minimipremie. Å ovannämnda premie lämnas 5 % vid 5-årigt och 10 % vid 10-årigt avtal.

Försäkringsbrevet åsättes följande tillägg:

"Med tillämpning av allmänna försäkringsvillkoren i övrigt stadgas härmed, att denna försäkring endast gäller för olycksfall som drabbar försäkrad person under tjänstgöring såsom brandman efter det att brandkåren alarmerats under deltagande i eldsläckningsövningar. *)

Försäkringstagaren är skyldig att inom en månad efter försäkringsårets slut till försäkringsgivaren avlämna skriftlig uppgift på antalet utryckningsdagar (eldsläcknings- och övningsdagar) samt på det antal personer, som vid varje tillfälle deltagit i utryckningen. På grundval härav fastställs den definitiva premien

*) Bör gälla även för färd hem efter larm samt under "inre tjänst" å stationen. (Red.)

Jubileum i Hälsingborg

"Hälsingborgs Brandförsvär genom tiderna" är namnet på en minnesskrift som utgivits med anledning av yrkeskårens 50-års jubileum i år.

Vice ordföranden i brandstyrelsen, direktör Fredrik Sylvan har skrivit brandkårens historia fram till år 1940, och har i livfulla ord skildrat utvecklingen från skarprättare och "nattmännen" på 1700-talet, husvärdarnas skyldighet "göra anskri" vid brand, Klockaredrängarnas klämtningar i kyrkan, via den frivilliga brandkåren, som bildades 1834, den fasta brandkåren 1892 och fram till våra dagars förnämliga yrkeskår. Museiintendenten, fil. dr. Torsten Månsson har bidragit med en skildring av "Brandskyddsväsendet i forna tiders Hälsingborg", där han går så långt tillbaka i tiden som till 1400-talet. Av dr. Månssons intressanta historik framgår med all tydlighet, att det gick tämligen så hett till när den fasta brandkåren organiserades 1892. Sälunda skriver brandchefen till den frivilliga brandkårens chef följande skrivelse, "då chefen för Frivilliga Brandcorpsen tillsänt den, som över nämnda corps har befälsrätt, en skrivelse, vilken på chefens för Frivilliga Brandcorpsens initiativ tillkommit under omständigheter menliga för god ordning och samverkan, samt med otillbörligt förständigande att henne besvara, förbliver hon helt naturligt obesvarad".

Kårens nuv. chef H. Rosencrantz redogör för upprustningen under storkriget, och ett antal brandmän skildrar sina minnen från olika perioder. Vice brandchefen H. Norström omtalar sälunda, att kåren inte alltid fick bara ros i spalterna, det hände sälunda en gång, att där stod: "Tack vare att brandkåren ej behövde ingripa räddades stora värden". Man hade kort förut använt lite för mycket vatten vid en släckning, varvid vattenskadorna blevo högst betydliga. Minnesskriften avslutas med en samling fotografier av chefer och övrigt befäl jämte ett "bildband" från kårens dagliga gärning.

Den trevliga och omväxlande minnesskriften förtjänar att spridas i vida kretsar.

Allan.

inom två månader efter försäkringsårets slut. Befinnes det faktiska antalet persondagar vara större eller mindre än det provisionellt beräknade, åligger det i första fallet försäkringstagaren att betala motsvarande tilläggspremie, i det senare fallet försäkringsgivaren att återbetala, vad som blivit för mycket erlagt i premie, dock med iakttagande av, att minipremien per år utgör kr. 5:—.

Från Riksförbundet

Till hrr Brandchefer

har under oktober månad utgått ett frågeformulär från Riksförbundet med begäran om vissa uppgifter angående brandförsvarets organisation i olika kommuner, vid industrier m. m. Frågeformuläret har uppgjorts på önskan av och i nära samarbete med riksbrandinspektören och avsikten är, att erhålla en uppfattning om de ekonomiska konsekvenser den nya brandlagstiftningens genomförande medför för olika kommuner.

Då i cirkuläret bl. a. även begäres uppgift å avlöningsförhållanden vid brandkårer kan det måhända vara lämpligt framhålla, att Riksförbundet givetvis *icke* avser att taga befattning med avlöningsfrågor i annan mån än att införskaffa uppgifter för att erhålla jämförelsemateriel för ev. utredningar.

Det är att hoppas, att hrr Brandchefer allmänt skola insända frågeformuläret — i 2 exemplar — till Riksförbundet sedan brandförsvaret i kommunerna fått sin nya utformning.

Bilaga

Med detta nummer av Brandkärstidskrift medföljer bilaga "Läsekretsen har ordet" jämte prenumerationslista för 1946.

Göteborg.

Brandkåren har under år 1944 alarmrats 906 gånger, varav på grund av eldsvåda 341, soteld 397, övriga olyckshändelser 47, förmodad eldsvåda 90 och falsk anmälan 31 gånger.

Vid 98 tillfällen ha en eller flera slangledningar använts från brandpost, motorspruta eller flodspruta. Största antal slangledningar vid en eldsvåda har varit 24, och vid två utryckningar ha 4 stationer deltagit.

Ambulanserna ha haft 10.881 utryckningar.

Länsförbundens årsmöten

Värmlands läns Brandkårs- förbunds

årsmöte äger rum i Karlstad den 24 november.

Statens Brandskola

Sedan Kungl. Maj:t i skrivelse den 19 september medgivit, att vissa poster i skolans stat för budgetåret 1945/46 må överskridas, anordnas efter hand de av styrelsen planerade brandchefskurserna och repetitionskurserna kat. III. Överenskommelse angående tidpunkten kommer att träffas direkt med kursledarna.

Dessutom kommer under våren 1946 att anordnas en brandchefskurs kat. II.

Bemärkelsedagar

50 år.

19 nov. Brandmästare H. L. Stoltz,
Linköping.

40 år.

14 nov. Brandchef E. H. Ekelund,
Nyköping.

Genomskådade.

Nedanstående bild med text har Red.
"lånat" ur dagspressen:

— Va har ni en sån där manick till egentligen?

— Späntar stickor med ifall det inte vill ta sig!

FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET

IRIS

Stockholm

**Olycksfalls-, Ansvarighets-,
Brand-, Skogsbrand-, Avbrott-, Trafik-,
Motorfordons-, Glas-, Inbrotts-, Rån-,
Resgods-, Vattenlednings- o. Garanti-
försäkringar**